

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznie: rs. 7. kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4)

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie taż sama oplata co na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro ŚŚ. Agatona P. i Willh.

Wschód słońca o g. 8 m. 9.—Zach. o g. 4 m. 7.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dziś rano stopni zimna 8, wczoraj w poł. zim. 4. Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 7.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Rada administracyjna Królestwa, zważając, że pobór opłaty konsensowej na rzecz kassy miasta Warszawy, od trunków zagranicznych, uskuteczniany dotąd przy opłacie cła z końcem roku 1857 ustaje,—na przedstawienie Kom. R. S. W. i D. postanowiła: Art. 1. Trudniący się sprzedaż trunksów zagranicznych w mieście Warszawie i przedmieściu Pradze z d. 1 (13) stycznia 1858 r. mają być pociągnięci do opłaty kanonu na rzecz kassy miasta Warszawy. Art. 2. Pod względem tego kanonu sprzedający trunki zagraniczne podzieleni być mają na trzy klasy i opłacać: a) kupcy sprowadzający trunki z zagranicy, sprzedający takowe w większych partjach i cząstkowo, rocznie po rs. 150; b) kupcy lub kommissanci sprowadzający trunki z zagranicy i sprzedający takowe hurtowo, w beczkach, oxeftach, ankrach i pakach, rocznie po rs. 100; c) kupcy biorący trunki od miejscowych kupców lub kommissantów i sprzedający takowe cząstkowo, — tudzież restauratorowie, sprzedający u siebie trunki zagraniczne, rocznie po rs. 50. Art. 3. Pobór powyższych opłat, na zasadzie rozpisów, przez kommissję rządową spraw wewnętrznych i duchownych corocznie zatwierdzać się winnych, uskuteczniany być ma w dwóch ratach półrocznych, to jest w miesiącu lutym i sierpniu każdego roku.

DOKUMENTA

dotyczące nadania dróg żelaznych w Królestwie Polskiem.
(Ciąg dalszy.)

Na exemplarzu przedstawionym NAJJASNIEJSZEMU PANU, własną JEGO CESARSKO-KROLEWSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

«Утверждаю»

AKT DODATKOWY

do umowy nadawczej z d. pierwszego (trzynastego) października tysiąc osmset pięćdziesiątego siódmego roku, w przedmiocie drogi żelaznej mającej połączyć Królestwo Polskie z koleją żelazną Pruss wschodnich.
Działo się w Warszawie d. pier-

wszego (trzynastego) października tysiąc osmset pięćdziesiątego siódmego roku.

Art. 1. Odpowiednio art. 1 pod d, kontraktu nadawczego z dnia dzisiejszego, otrzymujący nadanie obowiązują się wybudować drogę żelazną, mającą połączyć Królestwo Polskie z drogą żelazną Pruss wschodnich. Droga ta wybudować się mająca, wychodząc od Łowicza, zetknie się z nią dróg żelaznych Pruskich w kierunku Bvgdgoszczy

Art. 2. Nadanie jest udzielone na przeciąg się dziesięć pięć lat, i zaczyna swój bieg od dnia, w którym ta linja drogi żelaznej w całej swojej długości, otwartą będzie dla ruchu publicznego.

Skup nadania nie może nastąpić przed końcem dwudziestego roku, zaczynając od otwarcia całej linji.

Na pewno dokładnego wykonania linji w mowie będącej, w trzy miesiące po Najwyższym zatwierdzeniu niniejszego aktu, otrzymujący nadanie złożą w ręce rządu sumę sto tysięcy rubli srebrem, która to kaucja wtedy dopiero będzie im zwróconą, gdy cała linja otwartą będzie do ruchu.

Art. 3. Rząd poręcza nadanie otrzymującym na procent i umorzenie, cztery i pół od sta od kapitału, na budowę i urządzenie drogi (art. 1) ryczałtowo oznaczonego w stosunku czterdzieści pięć tysięcy rubli sr. na jedną werstę. Poręczenie to staje się obowiązującym dla rządu dopiero od dnia, w którym rzeczona droga całkowicie otwartą będzie do ruchu, i trwać ma aż do końca nadania lub do jego skupu (art. 21 i 22 kontraktu głównego nadania z dnia dzisiejszego).

Art. 4. Towarzystwo składać będzie swój billans roczny dyrektorowi głównemu prezydującemu w Kom. R. P. i S. Summy przypadające do zapłaty od rządu, w danym razie z przyczyny udzielonego poręczenia, stosownie do artykułu poprzedzającego, wyliczone będą przez rząd do rozporządzenia nadanie otrzymującym, respective władzom Towarzystwa, w cztery tygodnie po złożeniu billansu (art. 10 umowy głównej nadawczej).

Art. 5. W przypadku gdyby kapitał wymieniony w art. 3 okazał się niewystarczającym na budowę i urządzenie w mowie będącej drogi żelaznej, otrzymujący nadanie, dla uzupełnienia takowego, mocni są za upoważnieniem rządu zaciągać pożyczki i wypuszczać w tym celu obligacje, od których ani procent ani amortyzacja nie podpadają pod poręczenie rządowe.

Art. 6. Summy zapłacone przez rząd, na skutek udzielonego poręczenia, będą mu zwrócone z procentem, cztery od sta rocznie liczonem, skoro tylko dochód czysty którego z lat następnych, przejdzie cztery i pół od sta od kapitału na koszt budowy i urządzenie drogi oznaczonego. Gdytaki czysty dochód okaże się, z zrot rządowi kwot przez niego z tytułu zaręczenia zaliczonych, dopóty trwać ma każdego roku, dopóki rząd nie będzie w tych zaliczeniach z procentem pokryty.

Art. 7. Otrzymujący nadanie, wybudują w mowie będącej drogę żelazną, w kierunku umówionym przez konwencję pomiędzy rządem Królestwa Polskiego, a rządem Pruskim, w d. 7 (19) lutego 1857 r. zawartą i według robót przygotowawczych, jakieby były już przedsięwzięte. Roboty te odstąpione będą otrzymującym nadanie bez płatnie.

Otrzymujący nadanie wykończą budowę i urządzenie tej drogi, oraz otworzą ją do ruchu w jak najkrótszym czasie, a w każdym razie nie później jak w pięć lat, licząc od dnia Najwyższego zatwierdzenia niniejszego aktu.

Najpóźniej we dwa lata po tem zatwierdzeniu roboty powinny być rozpoczęte.

Art. 8. W przypadku skupu nadania (art. 21 kontraktu nadawczego głównego), oplata roczna, jaką rząd wówczas będzie miał obowiązek uiszczać nadanie otrzymującym, respective Towarzystwu, ustanowioną zostanie podług zasad objętych w artykule 21 kontraktu nadawczego głównego, wszakże nie może nigdy być niższą od cztery i pół od sta od kapitału na budowę i urządzenie drogi przeznaczonego, w art. 3 obecnego aktu dodatkowego poręczonego.

Art. 9. Droga żelazna, będąca przedmiotem niniejszego aktu, będzie zarządzana przez jedną i tę samą dyrekcję, razem z drogami wymienionemi w kontrakcie głównym nadawczym w art. 1 pod a, b, c. (d. c. n.)

Zarząd okręgu pocztowego Królestwa Polskiego. — Podaje do wiadomości że dla dogodności powszechniej z dnem 1 (13) stycznia 1858 r. zaprowadzone będą marki pocztowe do przyklejania na listach prostych prywatnych, przesyłanych pocztą do wszystkich punktów pocztowych w Cesarstwie, Królestwie Polskiem i w Wielkim Xięctwie Finlandzkim. Marki są 10cio, 20to i 30to kopiejkowe, do listów jedno, dwu i trzy lutowych. Sprzedaż marek odbywać się będzie w pocz-

Przegląd Tygodniowy.

Halka. — Panna Bodganowicz. — Margrabia de Caston. Cuda. — Niema małżeństwo. — Panna Godzińska. — Improwizacje Deotymy. — Obiad dla Moniuszki.

- Czy słyszałeś Halkę?
- Czy widziałeś Moniuszkę?
- Powiadam wam, górą nasza muzyka, jednym zamachem stanęliśmy w pierwszym rzędzie muzyk dramatycznych Europejskich.
- A co za mazur!
- A jaki czwarty akt!!
- I wystawa przepyszna.
- Niepodobieństwo prawie dostać się do kassy, jakimby tu sposobem postarać bilety?
- Co to za dzielny operator ten Moniuszko.

Oto mniej więcej ogólne tło rozmów które w upłynionym tygodniu zajmowały mieszkańców Warszawy. Zdawałoby się że cząsteczka chwyciła jaką zjednął sobie Moniuszko przez napisanie pięknej, oryginalnej, opery, przyzobowiła skronie każdego z jego słuchaczy, kaźden czuł się niejako solidarnym z mistrzem i zdawał się mówić sąsiadowi:

— Patrzaj do czego doszliśmy. Oto do te-

go, że jeden z pośród nas, nasz rodak, napisał taką operę jak Halka, i że ja jak mnie widzisz nie bardzo lubię muzykę, porzuciłem moją ulubioną partyjkę, mój preferansik wieczorny, i herbatę z bułeczkami bochenkowemi, i cygaro defraudowane, które mi o tej godzinie smakuje, i jestem tu żeby wysłuchać tej opery, która daje ci słowo podoba mi się, jak mało rzeczy mi się jeszcze podobało. I co to mówił ten pan w okularach który przed nami siedzi że to trudna muzyka? Niech sobie będzie trudna, a ja ją jednak rozumiem, lepiej od tych wszystkich uwertur z zamorskimi nazwiskami, co nam je Braun nazwoził w Warszawie. Powiadam ci że tę muzykę rozumiem i lubię, i nie sztuka że Moniuszko napisał jakąś tam uczoną operę, bo to lada Niemiec lub Włoch potrafi, ale w tem sztuka że tę operę wszyscy rozumiemy, bo dalipan te wszystkie śpiewy to zdawałoby się że już je człowiek słyszał, już kiedyś żyły w piersiach. Moniuszko wypisał to cośmy wszyscy czuli, i gdybym ja umiał pisać te klexy co oni tam nazywają nutami, i gdyby jakoś Bóg dał człowiekowi wyrazić to co ma w sercu, to daję ci słowo, nie tak uczenie jak Moniuszko, ale napisałbym to samo, żywcem to samo. Już to do jego opery

to każdy z nas mógłby się przyznać, bo ona jest moja tak samo jak i jego.

Oto mniej więcej wyrażenie opinii w publiczności krążącej. Pozostawiwszy więc uczone wyrokowania moim kontrpunktowym kolegom, którzy rozumieją się na tem w jakim stylu rzecz pisana, co ma wyrażać każdy akord, i t. d. i t. d., dagierotypuję tylko wiernie ogólne wrażenie ogółu którego byłem świadkiem i uczestnikiem. Bogdaj tego rodzaju wrażenia corok się dla nas objawiały, straciłyby może na tem cokolwiek skoczki, różnego rodzaju małpy i woły bardzo otyłe, ale publiczność zyskałaby niezawodnie bardzo wiele na smaku, a teatr na dochodzie.

Oprócz benefisu pani Garcja, na który już bilety rozkupione prawie, pobytu panny Bogdanowicz która zasługuje na powołanie silnym a rozległym bardzo głosem; oprócz zapowiedzianego wielkiego koncertu i małych koncercików, winniśmy jeszcze donieść wam o ważnej nowości świeżuteńkiej, prosto jak to powiadają z igły. Przyjechał do Warszawy wielki czarodziej, przed którym ów rozgłośnej sławy Hume, zamilknął już na niejednym posiedzeniu jak klecha przed organistą. Tym nowożytnym Apollonjuszem z Thy-

tamcie Warszawskim i we wszystkich urzędach i ekspedycjach pocztowych w Królestwie. Pozostawia się do woli oddawców przyklejać na listy, marki jakiej bądź ceny byleby ogólna ich cena odpowiadała wadze listu. Oprócz tego, listy mogą być jak dotąd oddawane na pocztę w zwyczajnych kopertach za opłatą wagowego lub w kopertach stemplowych, a na koszt odbierającego tylko w granicach Królestwa. Na listach za opłatą wagowego na pocztę oddawanych, koniecznym obowiązkiem jest urzędnika pocztowego przyklejać marki odpowiedniej wadze listów, ceny, tak iżby żaden list frankowany bez marki nie był wysłany. W Warszawie listy z markami można wkładać do skrzynek pocztowych, lecz jeżeli przy ekspedycywności listów do skrzynek włożonych, okaże się większa waga listu nad cenę marki, wtedy te listy które będą do Cesarstwa adressowane wcale nie zostaną posłane i o tym przez pisma publiczne ogłoszonym będzie; listy zaś krajowe uważane będą jako nie frankowane i wyexpedjowane zostaną na koszt odbierającego. Na listy rekomendowane, na listy w których przesyłają się pieniądze i kosztowności lub przy których ekspedjowane są posyłki, także na listy adressowane do miast zagranicznych, oraz na Imię Najjaśniejszych Osób i władz rządowych, marek przyklejać nie dozwala się. Jeżeliby takie listy były oddane na pocztę z markami, marki te uważane będą za nie mające żadnej wartości, i opłata pocztowa należąca całkowita gotowizną ściągnięta zostanie.—Starszy rada zarządu, rada stanu *Kobierski*.—Naczelnik sekcji *Drac*.

— Rzeczywisty rada stanu książę *Alexander Golicyn*, naczelnik okręgu pocztowego Królestwa Polskiego i Warszawski dyrektor poczt, kawaler orderów: św. Anny 1ej klasy z koroną i 3ej z kokardą, św. Stanisława 1ej klasy, św. Włodzimierza 3ej i 4ej klasy z kokardą, św. Jerzego 4ej klasy, Korony żelaznej 1ej klasy, Orła czerwonego 3ej klasy, św. Jana Jerolimskiego, Virtuti militari 3ej klasy, ozdobiony znakiem honorowym nieskazitelnej służby za lat XXX, przeżywszy lat 59, w dniu wczorajszym o godzinie 4ej po południu przeniósł się do wieczności.

Korrespondencja Kroniki.

Kijów dnia 14 (26) grudnia 1857 r.

(Dokończenie).

Scena polska.—Skład trupy.—Wybory sędziów według nowego prawa.—Przemysł i handel.—Handel polski w Kijowie.

Nie bez prawdziwej przykrości dowiadujemy się, że nasza polska scena, dla braku środków, które bywają zawsze skutkiem braku sympatii, do końca tylko biegnącego sezonu trwać będzie. Wielka to będzie i nieodżałowana szkoda dla publiczności naprzód, która by się garnąć winna około własnego ogniska i dla dyrekcji także, jeśli już nie pod innym, to choćby pod materialnym względem... Dziwnie to jakaś smutna kolęja tej naszej dramatycznej sztuki, smutniejsza jeszcze tych biednych wędrownych artystów, którzy prawdziwie jak ptaki przelotne, rzadko gdzie przezimują, rza-

any, jest wiehrabia de Caston, francuz rodem, a kosmopolita z licznych wiadomości i cudów dokonywanych. Żadnych on nie potrzebuje przyborów i żadnych nigdy nie używa. Ale drobnostką jest dla niego zagrać na trąbie która wisi gdzieś na ścianie o kilka łokci od niego, małoważną rzeczą odgadnąć ze swojego miejsca z zasłoniętymi oczami frazes, który ktokolwiek z publiczności napisał na papierze, lub dać od razu rezultat najzawilszych działań matematycznych, zdaleka od niego odbywanych, których cyfry wypowiada on w miarę jak je kto z obecnych pisze na papierze.

— To wszystko nie jeszcze, dziwniejsze on daleko rzeczy dokazywać potrafi. Niech ktokolwiek przyniesie książkę, niech stanie z nią poza panem de Caston, który zawsze ma zasłonięte oczy, niech tę książkę wziętą na traf w której bądź bibliotece, otworzy na której zechce karcie, i położy ją p. de Caston w tył głowy, a czarodziej zacznie czytać. Odczyta on co się na tej stronicie znajduje, następnie opowie treść całej książki, przez kogo pisana, w którym roku drukowana i w jakiej typografii, z wielu się składa stronomie, jakim drukiem i t. d. i t. d. A to wszystko wyczyta tyłem głowy, pojmujecie, pan de Casto doszedł do tego wielkiego wynalazku, tak poszukiwanego przez iluminatorów, a tak użytecznego dla zazdrośników i wszystkich... bardzo ciekawych. Dobrze robi że się tak z tym wynalazkiem, bo tego rodzaju zasilek wzroku, mógł-

dko się gdzie zaaklimatyzują, na należą im sympatję i wdzięczność zasłużyć! Mielibyśmy bardzo wiele do powiedzenia na ten temat... ale do czegoż nas to poprowadzi i jakąż zresztą korzyść naszej scenie przyniesie? Czyż nie widzimy niestety, że wszystkie tego rodzaju wołania, w miejsce pożądaney korzyści, wywołują przeciwnie najdziwniejsze i odrażającym chłodem nacechowane sądy? czyż nie patrzymy zresztą codziennie na tę zupełnie odmienną tendencję dzisiejszości, której wcale nie chodzi o to co wzbogaca, uszlachetnia i podnosi ducha, ale o to co wzbogaca naszą kieszeń i co w ślad za tem niesie nam w hojnym darze wszystkie zmysłowe uciechy, tak mocno związane, z wymaganiami świata i słowem z tem wszystkim, co nietylko nie wywołuje pogardy, ale co przeciwnie staje się częstokroć przedmiotem uwielbienia....

Proszę mi darować ten ustęp na nieszczęście zbyt już dziś powszedni. Z przykrością myśląc o prędkim już rozstaniu z naszą trupą, rzucę tu choć słów parę o jej składzie obecnym, aby się przeciw można było przekonać, że niedaremnie żałujemy tych, którzy nam tu wiele i wiele razy, wśród monotonnego i martwego życia, prawdziwą sprawiali przyjemność. Ostatnimi szczególnie czasy skład trupy mało co zostawiał do życzenia. W rolach poważnych i sędziwych, w rolach pełnych godności, charakteryzujących naszą przeszłość ze wszystkimi jej zaletami, wadami i przesadami występuje p. Słobodziński, bardzo wytrawny i zamiłowany w swęj sztuce artysta, umiejący odtwarzać typiczne przeszłowieczne postacie z talentem tęp godniejszym uwielbienia, że wzory do studjowania takich postaci są już dziś zupełnie zatracone, dla dzisiejszego artysty polskiego taki zawód bodaj czy nie jest najtrudniejszy; musi stwarzać w swęj wyobraźni całkiem nieznanym dla siebie świat, musi zawsze razem z autorem czerpać natchnienie w oznajmieniu się z czysto swojskimi żywiołami i słowem, myślą, sercem, intonacją głosu, ruchami nawet być w czasie którego się tylko domyśla, a który aby sobie przyswoić, musi kochać i, że tak powiem, przeczuwać. W takich to rolach bywa on najbardziej na swoim miejscu, i dla tego, widząc go np. jednego wieczora w komedji Hrabiego na Wątorach, doznaje się niemiłego wrażenia, gdy na drugi wieczór wystąpi on w roli suchej, bezbarwnej, która, aby była zajmująca, stara się z niej zrobić komiczną i tęp grzesząc przeciw komizmowi, uwłacza też niemało i sobie samemu. Już tysiąc razy było powiedziano, że komizm rzeczywisty powinien być nieprzymuszony, nie mający w sobie pretensji do śmieszenia, owszem poważny i jeżeli tak można powiedzieć, naiwny.—Inaczej bowiem stałby się błażństwem, wystar-

by więcej szkody niżli korzyści przynieść ludziom, bo i nie każdy rad się dowiedzieć co się tam za nim z tyłu dzieje, nie jednemu by to iść śmiało naprzód przeszkodziło.

Karnawał dość cicho jakoś odbywa się dotychczas; jeden albo dwa wieczory zabrzmiały nam orkiestrą balową, reszta milczy, ależ przecie mamy jeszcze wielki czas przed sobą. Natańcujemy się jeszcze do woli. To gorzej że przesilenie finansowe wpłynęło jakoś na hymenowe zapały, o nowych małżeństwach mało słyhać, a młodzież w ogóle bawiąc się jakoś w schowanego, mało się pokazuje po salonach. W Resursie naprzykład weszło już w zwyczaj, że młodość zaczyna się dopiero od lat trzydziestu kilku, bo ci którzy nie doszli do tej liczby lat, tak są przesyleni światem i znudzeni zabawami, że ani myśleć im o tańcu. Dopiero kiedy im zachodzi już na czwartym krzyżku, odmładniają się oni, pokrywają się świeżym liściem jako drzewa z wiosną, i gonią za temi niewinnymi uciechami, któremi pogardzali kiedyś. Zobaczycie iż wkrótce tak się będzie dziać na świecie, że ludzie rodzić się będą z siwymi włosami i twarzą zmarszczkami pokrytą i dopiero z wiekiem siwizna pocznie niknąć, a zmarszczki zagładzać się, tak, że kiedy już kto szczęśliwie dojdzie lat siedmudziesięciu kilku, będzie się mógł nazwać kompletnie młodym.

Słyszeliśmy w tych dniach młodą dwunastoletnią artystkę pannę Godzińską, która przyjechała tu z Litwy w zamiarze kształce-

czającym tylko dla paradyzu. Dobry komik to jeden z filarów każdej sceny, bez niego publiczność, przy najlepszej nawet grze innych artystów, musiałaby się nudzić i sprawiedliwie na monotonię uskarżać. Takim właśnie komikiem, jest u nas p. Jankowski; umie on nas zawsze we właściwym czasie uśmieszyć, umie w każdej swęj roli odkryć jej prawdziwie komiczną stronę i traktując ją bez przesady, a w wielu razach nawet z pewną godnością, obudzić dla sztuki całej a jak naturalna, i dla siebie także najzawszą sympatję, to też nie dziwnego, że wieczór w którym nie występuje Jankowski, zostawia po sobie jakąś próżnię, której najszczerze usiłowania innych artystów, zapłacić nie mogą.

Niemniejszą sympatję mamy też dla p. Łozińskiego, w grze którego przebija przedewszystkiem gorące zamiłowanie sztuki i ta zresztą serdeczna i ciepła do niej miłość, która wraz z umiejętną świadomością swojego stanowiska, nadaje mu w rolach kochanków, które najczęściej grywa, pewną dystynkcję i godność, której nie może nie zauważyć każdy choć cokolwiek obyty ze sceną człowiek i która też sprawia najmiłą na widzu sensację. Piękna postawa, jedyny i dźwięczny głos i, co najważniejsza a tak na prowincjonalnych teatrach rzadka, czysta i poprawna mowa, wszystko to, zdaniem mojem nadaje p. Łozińskiemu charakter wyłącznie sympatyczny. Powiedzielibyśmy również wiele dobrego o pp. Łukaszewiczu, Olszańskim i Dobruckim, gdybyśmy w pierwszym z nich, zkaż inąd wcale dobrym artyście, widzieli trochę więcej znajomości swojego stanowiska, w drugim, jako młodym jeszcze i potrzebującym ciągłego kształcenia się więcej zamiłowania i pracy, a w ostatnim więcej talentu i choćby najogólniejszych pojęć o tęp np. co jest scena, czém jest na niej aktor, po co go tam powołują etc. etc.

Skład kobiet, jak na dziś bardzo jest biedny na naszej scenie; panny Skwarska i Lutomska, panie Łukaszewicz, Łozińska i Słobodzińska nie odznaczają się niezem szczególnem. Dwie pierwsze i szczególnie p. Skwarska od lat już kilku na tutejszej scenie występująca, jako młode jeszcze artystki nie bez talentu i posiadające pewne warunki sceniczne, przy pracy sumiennej i umiejętnym kierunku, mogłyby stanąć w rzędzie prawdziwie dobrych artystek. Pewny nawet jestem, że jeśli okoliczności przyjazne pokierują dalszym losem p. Skwarskiej pomyślnie, jeśli się ona po rozstaniu z kijowską sceną dostanie do jakiejś dobrej dyrekcji, będzie to piękna ozdoba każdej polskiej sceny, zwłaszcza w rolach młodych, naiwnych i skromnych dziewczątek, do których właśnie przez wrodzoną, a tak chlubną w aktorce skłonność, okazuje już i dziś wiele zdolności. W tego

nia się w grze fortepianowej. Posiada ona talent niezapręczony, idzie tylko o stosowne rozwinięcie tego talentu, czemu jak zwykle w takich razach bywa, stoi na przeszkodzie niedostatek środków materialnych. Byłoby to pożądanem, żeby kto z zamożniejszych mieszkańców tutejszych zapragnął zająć się dalszym jej losem.

O drugiej serji Improwizacji i poezji Deotymy które z nowym rokiem ukazały się w druku, damy niebawem osobny artykuł. Wkrótce podobno ma również wyjść na widownię publiczną poemat większych rozmiarów Deotymy, pod tytułem: Piast, o którym kilka razy wspominaliśmy.

Dzisiaj już podobno Moniuszko opuszcza Warszawę. Onegdaj miał miejsce składkowy pożegnalny obiad, wydany na cześć jego przez członków teatrów Warszawskich, członków orkiestry i muzyków Warszawskich. Znajdowali się tam również reprezentanci prasy, oraz kilku przyjaciół i dobrych znajomych Moniuszki. Zebranie było ożywione, po wznieśionym toaście na cześć Moniuszki, odpowiedział on dziękując ze łzami w oczach za serdeczne współczucie i braterską przyjaźń. Zmiałem zawsze wrażeniem uczestniczyć w objawach tego rodzaju, dowodzą one bowiem, że umiemy uszanować w własnych ziomkach naszych talent i zasługi dla dobra ogółu Łozone.

rodzaju rolach widywaliśmy ją tu i widzujemy z prawdziwym zadowoleniem, doznając każdą razą tem przyjemniejszego wrażenia, żeśmy widzieli w p. Skwarskiej prostą i prawdziwie serdeczną nieprzymuszoną, tak niestety rzadką między prowincjonalnymi aktorkami i świadcząca najlepiej o tem, że artystka na scenie w rolach szczególnie tak pocziwie charakterystycznych, najwyraźniej daje świadectwo o tem jaką jest w życiu. Obyśmy takich wszędzie i zawsze jak najwięcej mieli.

Rozpisałem się może trochę za obszernie o naszym teatrze. Jakże mi przykro, że te słowa kilka, muszą już być głosem prawie pożegnania! Przy tej jednak życzności nie mogę nie złożyć szczerych dzięków naszym artystom, za ich pocziwie i dobre chęci i za ich sumienną i gorliwą pracę, nie mogę też im nie życzyć najpomyślniejszych sukcesów na tej ich trudnej, ciężkiej i ościstej drodze, dodając przytem usilną prośbę do której mamy zupełne prawo, aby w każdym zakątku kraju naszego, do którego ich los tułaczy zapędzi, kochali zawsze miłością prawdziwie artystyczną swój zawód, poświęcając się mu z gorliwością i zapalem i pamiętali, że sztuka artystyczna pojęta, podnosi i uszlachetnia człowieka, że jest kapłanką enoty i że jej godni wyznawcy w oczach świata i ludzi z sercem, zawsze są godni należnej czci, wysokiego poszanowania i miłości bratniej—niech też pomną co się od nich wyłącznie należy polskiej scenie i że każdy w tym względzie krok naprzód jest zasługą, która się najlepiej określa wyrazami: *wdzięczność i sympatja!*

Jedną z najżywniejszych kwestji bardzo żywo obchodzących kraj tutejszy, została ostatecznie rozstrzygnięta; za zdaniem komitetu panów ministrów Najwyżej zatwierdzonem, na urzędy w biurach sądowiczych, sędziów i podsędków, mają być odtąd wybierani tacy tylko ludzie, którzy długoletnią służbą w tychże sądowiczych biurach, nabyli znajomości prawa, doświadczenia, i którzy będąc znani publicznie ze swych prawych zasad, dosłużyli się nadto stopni służbowych stosownie do następnego prawem odtąd zakreślającego się zastrzeżenia; wybierani na sędziów do sądów powiatowych *powinni mieć rangę kollegialnych assessorów, zaś na podsędków rangę honorowych radców.* Takich wyborowych urzędników aprobuja i następnie mają prawo na urzędach zatwierdzać w gubernjach tutejszych i Wileńskiej i Grodzieńskiej miejscowi generał-gubernatorowie, a w gub. Mińskiej tameczny cywilny gubernator; wydalanie ich należy również do tych miejscowych zwierzchników, którzy w podobnych razach, zawiadamiają tylko o swjej czynności ministra sprawiedliwości, naznaczając tymczasem na ich miejscu nowych koronnych urzędników, mających sprawować te urzędy aż do czasu swego wydalania, poczem znowu zajmą ich miejsca nowo wybrani wyborowi urzędnicy. Takie jest dosłowne prawie brzmienie ukazu rządzącego senatu.

Kijów staje się widocznie coraz to bardziej przemysłowym i handlowym miastem. Prócz cukrowni p. Köhln'a, będącej w ruchu od miesiąca lipca i parowego młyna p. Glöser'a, który także od kilku tygodni jest już czynnym, ma się tu otworzyć z początkiem następnego roku hurtowa i drobiazgowa sprzedaż najwyborniejszych gatunków tureckiego tytoniu. Przy niesłychanem i najniesumiennejszem dotychczasowem oszustwie kupców tutejszych, zbywało dotąd Kijowowi i całemu okolicznemu krajowi, nie już na dobrym lub wyborzym tytoniu, ale braku nam tu na tym narkotyku w takich gatunkach, któreby przynajmniej przy tak dziś rozpowszechnionem jego użyciu, nie wpływały niekorzystnie na zdrowie. Otwierająca się nowa fabryka, należąca do jednego z obywateli tutejszej gubernji, znanego powszechnie ze swjej prawości i poruczona sterowi biegłego specjalisty i znawcy, który nadto przystępuje do tego handlu z zasadami nieskażonej sumiennosci, tak bardzo różni od zwykłych zasad kupieckich daje nam dobrą nadzieję, że ten pierwszy prawie polski handel w Kijowie pocziwie się zasłuży publiczności i sam też ztąd najlepsze odniesie sukcesa. Mówią że się handel Polakom nie udaje dla tego, że są zbyt łatwowierni i pocziwi—tym razem jesteśmy pewni, że pocziwość polska, po polsku będzie oceniona. *Au. Sci.....*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

A N G L J A.

Londyn 2 Stycznia. Wczorajszy *Evening Star* następnym sposobem przedstawia stan Anglii w d.

1 Stycznia 1858 r.

»Od czasu jak Anglja zajęła miejsce między narodami, wątpimy czy zdarzyło jej się przebyć rok, którego koniec tak byłby różnym od początku, jak ten, który się wczoraj skończył. Moznaby sądzić, że odległość całego wieku dzieli nas od życzeń i nadziei, jakimi byliśmy ożywieni przed dwunastu miesiącami. Byliśmy wtedy w całej dumie zupełnego powodzenia, w zuchwałej pysze naszej potęgi. Dziś nasza potęga została zachwiana w samym jądrze i nasza pomysłność w proch się rozsypała.

Tak jak pijany irlandczyk, który biega po ulicach szukając kłótni z każdym kogo spotka, tak my szukaliśmy między współbarbarzyńskimi narodami, sposobności do użytkowania ze zbytku naszej energii.

Przypomnijmy sobie postawę większości ludu angielskiego, względem wojny przeciw Chinom, kiedy wotum większości Izby niższej zmusiło lorda Palmerston do rozwiązania Izby z odwołaniem się do narodu. Ta wojna potępiona była przez znakomitych przywódców wszystkich stronnictw. Sama ta jednogodność opinji powinna była dać pojęcie cięciu wyborczemu niebezpieczeństwa, jakie się ukrywają w tej wojnie. Ale tak się nie stało. Naród angielski chełpił się wówczas swoją potęgą i pragnął tylko sposobności okazania jej. To usposobienie wojownicze było jeszcze podniecane przez gabinet i jego przyjaciel, którzy nie przestawali mówić wyborcom o potęgę angielskiej, o cywilizacji Anglii, o jej misji rozniesienia po całym świecie wyższego światła, za pomocą siły oręza.

Nie potrzebujemy przypominać co z tego wynikło, wiemy, że cięciu wyborcze dało się uwieść temi okrzykami wojowniczymi, najrozsądniejsi ludzie zostali odsunięci od życia publicznego i lord Palmerston znalazł w nowym parlamencie większość, która wszelki opór czyniła niepodobnym.

Ale okropny zwrot był bardzo bliskim, jeden z tych smutnych zwrotów, jakie bogowie, według pogan, lubią sprowadzać na ludy zaślepione powodzeniem. Nie nam pragnąć czytać w nieprzeknionych wyrokach Opatrzności, ale zaprawdę mamy wielką naukę w tym fakcie, że w tej właśnie chwili kiedyśmy marzyli o nowych podbojach, otrzymaliśmy wiadomość, która kazała nam lękać się o bezpieczeństwo naszych dawnych posiadłości, i to samo wojsko które posłaliśmy aby napaść na Chiny, musiało wstrzymać się, a nawet cofnąć się, aby bronić nas przeciw naszym własnym poddanym. A punkt w którym dotknięci zostaliśmy tym ciosem, nie jest najmniej dziwną i najmniej tajemniczą stroną tej nauki.

Od wielu lat nasi mężowie stanu byli w ciągłym rozdrażnieniu z powodu prawdopodobieństwa obcego najścia na nasze Indje. Ta obawa będąca ciąglem źródłem niespokojności, podejrzeń i niesprawiedliwości, wywołała ostatnią wojnę w Afganistanie i z Persją, była ona nawet tajemnym powodem wysyłania naszych wojsk do północno-wschodnich prowincji Indji.

Uważano to za zupełną pewność, że w razie obcego najścia na Indje, jedyną naszą nadzieją odparcia najścia, była prawość i waleczność naszej armji sypojów.

Dla tego pochlebialiśmy tym sypojom, głaskaliśmy ich wszelkiego rodzaju przywilejami i łaskami i oto laska na której opieraliśmy się z taką spokojnością i bezpieczeństwem, zlamana się pod naszą ręką. Te armje krajowe, nasz jedyny środek utrzymania kraju w spokojności i broniennego w czasie wojny, te armje krajowe które były naszym najpewniejszym szansem w przypadku najścia, zdradziły nagle swoją przysięgę posłuszeństwa i broń swoją przeciw nam zwróciły.

Nie będziemy tu roztrząsać przez jakie nadużycia, przez jakie niesprawiedliwości, sypoje zostali podnieceni do buntu, dość jest powiedzieć, że siła na której opieraliśmy się aby odeprzeć, napaść zewnętrzną i uspokoić wewnętrzne powstania, że ta siła zmieniła się w najniebezpieczniejszego naszego nieprzyjaciela.

I przez ten cały czas wszystkie nasze projekta napaści i podbojów obcych prowincji, musiały zostać wstrzymane i byliśmy zmuszeni rzec się wszelkich nowych zaborów i skoncentrować wszystkie możliwe siły dla broniennego naszych dawniejszych posiadłości.

Równie uderzającym jest kontrast między naszym położeniem finansowem na początku i na końcu roku 1857.

Inne dzienniki londyńskie naturalnie zajmują się także przeglądami politycznymi upłynione-

go roku. *Times* zajmuje się tylko wypadkami wewnętrznymi i państwem indyjskiem. *Morning Post* przeciwnie rozpatruje obecne wypadki europejskie. *(Le Nord.)*

C H I N Y.

Piszą z Hong-Kong 14 listopada do *Moniteur universel*:

Pan Reed, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister Stanów Zjednoczonych w Chinach, przybył w dniu 5 b. m. do przystani w Hong-Kong fregatą parową *Minesota* o sile 1,000 koni i o 50 działach. Potrzebował on 115 dni na przebycie drogi z New-York do rzeki Kantonu. W części południowej morza chińskiego spotkał go gwałtowny Tyfon, który go zmusił do zatrzymania się w Arja na wyspie Jawa.

Pięćset ludzi marynarki królewskiej przybyło z Portsmouth paropływem *Imperador* do naszego miasta w początku b. m. Paropływ *Imperatrice* przybył także w kilka dni później z sześciuset ludźmi teje marynarki i co chwila oczekujemy tu przybycia okrętu *Sans Pareil* z 1,000 ludzi. Wszystkie te oddziały udają się kolejno w górę rzeki Kanton i obsadzają warownie zabrane chińczykom.

Mówią o bliskim wyjeździe admirała Seymour do Whampoa. Czterdzieści pięć statków wojennych angielskich blokuje już rzekę, a oprócz okrętu *Calcuta* o 80 działach, na którym powiewa flaga admirała, poprowadzi on z sobą resztę statków kanonjerskich stojących w porcie Hong-Kong. Dwustu żołnierzy angielskich, kilka kompanji sypojów i jedna korweta parowa, pozostają jedynie do strzeżenia miasta i utrzymania w rygorze ludności chińskiej, wynoszącej przeszło 60-tyśięcy głów.

To nagłe koncentrowanie sił angielskich narzeczce i przygotowania jakie podobno czynione są w Castle Peak Bay, gdzie stoi na kotwicy eskadra francuska, zaczynają wzbudzać w mieszkańcach Kantonu największe obawy. W mieście czynią rozmaite przygotowania do obrony, móstwo wsi opuszczono, a 500 kobiet i dzieci przybyło do Macao.

Jenerał Asbournham nie mając w Chinach odpowiedniej swemu stopniowi komendy, albowiem wojsko którym miał dowodzić udało się do Indji, został wezwany do Kalkuty. Wyjeżdża on przysłał pocztą z całym swoim sztabem. Jenerał Straubensee zostający pod jego bezpośredniem dowództwem, obejmie dowództwo nad wojskiem lądowem. *(Independance Belge)*

F R A N C J A.

Paryż 2 Stycznia.

Rozmaite dzienniki zajmujące się polityką, mówiły już o niespodziewanem zawikłaniu jakie wynikło z kwestji wolnej żeglugi na Dunaju uznanej co do zasady przez traktat 30go marca. Poprzez staniemy zatem na podaniu jak najkrótszego rzutu oka na historję zaszłych wypadków do dnia dzisiejszego i które wywołały obecne położenie.

Kongres wiedeński zapisał w swoich artykułach zasadę wolnej żeglugi na rzekach. Wyjątek od tej ogólnej reguły nie przestał istnieć na korzyść Austrii. Dunaj wyjęty był z pod powszechnego prawa. Kongres paryski słusznie uznał za powinność usunąć tę niewłaściwość i rok 1856 uzupełnił dzieło roku 1815.

Artykuł 17ty traktatu 30go marca 1856 roku postanowił, że zaprowadzoną zostanie kommissja nadbrzeżna dla roztrząsania kwestji szczegółowych i że ta kommissja składać się będzie z delegowanych Austrii, Bawarii, Turcji i Wirtembergu, tudzież kommissarzy Xięstw Naddunajskich i Serbji. Tak ułożona kommissja zgromadziła się w Wiedniu pod prezydencją pana Blumfeld, delegowanego austriackiego. Na pierwszych posiedzeniach zaraz kilku kommissarzy postrzegło, że zamierzano zostawić im jak można najmniej swobody i inicjatywy. Pierwszy który usiłował ubezpieczyć pracę swoich komitentów, był kommissarz serbski. Krok jego w taki sposób został przyjęty, że usunął się, złożywszy formalną protestację; wkrótce poszli za nim kommissarze Multani i Wołoszczyzny.

Pracę mimo to nie ustawały i pomimo pewnego oporu delegowanego Porty, mocarstwo to przystało w końcu na to wszystko co ułożono w łonie kommissji nadbrzeżnej. Nie potrzebujemy tu dodawać, że Austrija usiłowała przekonać Portę, że gabinet wiedeński, sam jeden tylko bronił jej honoru i praw. Ale mimo to aż dotąd Turcja okazywała pewną nieufność co do tej kwestji, i chociaż przystała na rezultat prac kommissji nadbrzeżnej, dotąd jednak nie chciała wymienić ratyfika-

cji w Wiedniu.

Ministrowie sułtana nie zapomnieli że Austria zawsze starała się utrzymać absolutnie swoje prawo na Dunaju ze szkodą innych państw nadbrzeżnych a rozróżnienie jakie pełnomocnicy austriacy usiłowali otrzymać w kongresie Paryskim na wyższy i niższy Dunaj, zbyt jeszcze jest świeże i pozostało żywo w ich pamięci. Dla tego pewne uczucie wahania objawiło się w Konstantynopolu, szczególnie w chwili kiedy cała Europa która jak się zdawało zapomniała zupełnie o tej okoliczności, zajmując się innemi sprawami, oburza się nie tylko postępowaniem gabinetu wiedeńskiego w całej tej sprawie, ale nadto tłumaczeniem traktatu 1856, jakie ten gabinet chce przedstawić konferencji, która ostatecznie ma oświadczyć się w tej kwestji.

Gabinet wiedeński nie przyznaje kompetencji konferencji i w tym celu odwołuje się do art. 18 traktatu 30go marca, który mówi:

„Mocarstwa podpisane, zgromadziwszy się na konferencję, dowiedziawszy się o tym fakcie, (ukończenia prac kommissji nadbrzeżnej), po zapisaniu tego do protokołu, rozwiążą kommissję europejską i odtąd kommissja nieustająca używać będzie tych wszystkich pełnomocnictw jakie posiadała dotąd kommissja europejska.”

Według gabinetu wiedeńskiego, z wyrazów po zapisaniu i t. d. wynika, że konferencja nie ma misji roztrząsania i rozpatrywania tego co się stało w łonie kommissji, ale tylko zapisać ma w protokule rezultaty i decyzje.

Inne mocarstwa podpisane na traktacie paryskim, a mianowicie gabinet Tuileries który posłał swemu sprawującemu interessa w Wiedniu zakomunikowanie zdania swego w tym przedmiocie, utrzymują i bardzo słusznie, że konferencja sama tylko może być sędzią swojej kompetencji w tej sprawie, że byłoby to skazaniem jej na zbyt niską rolę, gdyby jej kazano zanotować bez kontroli i roztrząsania prace kommissji w której zasiadały tylko mocarstwa nadbrzeżne Dunaju w osobach swoich delegowanych i że nakoniec z brzmienia artykułu 18go traktatu 30go marca wynika, że pretensje Austrii są nie tylko przeciwne rozsądkowi i słuszności, ale nadto duchowi i literze traktatu.

Jakoż rzeczywiście art. 18ty mówi: Dla zapewnienia wykonania regulaminu ułożonego za wspólną zgodą według zasad powyżej podanych i t. d. Otóż według zdania objawionego w tej nocy przez gabinet Tuileries, z wyrazów za wspólną zgodą, wynika dotykalnie, że żądanie Austrii aby konferencja poprzestała na biernym zapisaniu postanowień powziętych przez kommissję, nie jest uzasadnione, bo skoro powiedziano za wspólną zgodą, to naturalnie przypuszczano roztrząsanie i rozprawę, a gabinet wiedeński zdaje się zapominać, że oprócz Austrii i Porty żadna z wysokich stron kontraktujących nie była reprezentowaną w kommissji nadbrzeżnej.

Przedstawiliśmy w kilku słowach opinię objawioną i popieraną przez Francję.

Współdziałanie Pruss przeciw Austrii, gdyby nie było zapewnione przez poprzednie jej zobowiązania, byłoby i tak pewne, z powodu odwiecznej rywalizacji między temi dwoma narodami, które walczą między sobą o przewagę w Niemczech, a którą to rywalizację podwyższyła na nowo pożyczka świeżo udzielona z Wiednia bankowi hamburskiemu. Naprózno Austria chciałaby z kwestji wolnej żeglugi na Dunaju uczynić kwestję niemiecką. Niemcy nigdy nie będą w niej widziały nie więcej tylko interes czysto-austriacki i będą miały w tém zupełną słuszność.

Anglja chociaż jeszcze dotąd nie objawiła urzędownie swego zdania, nie będzie bardziej jak inne mocarstwa popierać Austrię w tej sprawie, jeśli możemy wierzyć tonowi dość żywemu dzienników które zwykle odbijają myśl lorda Palmerston.

Sardynja z góry zjednaną jest dla stronictwa przeciwnego Austrii, z bardzo licznych przyczyn, które aż nadto są powszechnie wiadome. Pozostaje więc tylko Porta, o której powątpiewaniach i wahaniu się wspominaliśmy wyżej. Nie można więc zaprzeczać, że Austria posunęła się o krok dalej na drodze odosobnienia.

Jedno z najchłubniejszych imion z czasów pierwszego Cesarstwa, wygasło. Xiążę Dalmacji syn marszałka Soult, zakończył życie w dniu 31 grudnia o godzinie 7mej wieczorem. Xiążę pozostał tylko dwie córki.

Xiążę Dalmacji był znakomitym wychowancem szkoły politechnicznej, z której wyszedł jako jeden z pierwszych na oficera sztabu głównego. Odbył kampanję w Morei w roku 1828 jako kapitan sztabu głównego, adjutant marszałka Maison. Po rewolucji 1830 r. posłany został na dwór szwedzki jako pełnomocny minister, a następnie do roku 1848 zajmował kolejno posady ambassadora w Turynie i Berlinie.

Po rewolucji 24go lutego, xiążę Dalmacji należał do zgromadzenia prawodawczego w którym zasiadał na prawej stronie. Od czasu ogłoszenia Cesarstwa, xiążę Dalmacji zupełnie usunął się od życia publicznego i zajmował się melioracjami swoich wielkich dóbr w departamentach Tarn i Loiret.

Marszałek Soult miał tylko dwoje dzieci. Xięcia Dalmacji który obecnie umarł i panią de Mornay, która ma dwóch synów. Pogrzeb xięcia Dalmacji odbędzie się w dniu 4tym b. m.

Doktor Veron niegdyś naczelny redaktor i dyrektor *Constitutionnela*, zakłada nowe pismo literackie pod tytułem *l'Intelligence*. Do tego pisma pan Veron kupił od pana Emila Girardin komedję trzy-aktową pod tytułem *Córka milionera*. Tak więc sztuka ta którą zapowiadano w jednym z tutejszych teatrów, pierwój wyjdzie w nowym dzienniku doktora Veron. (Ind. Belge.)

I N D J E.

— Czytamy w *Bengal-Hurkaru* z dnia 19 listopada:

Większa część naszych czytelników nie pojęła zapewne całego znaczenia depechy urzędowej, donoszącej o bombardowaniu pałacu w Lucknow. Znając doskonale to miasto, możemy im dać w tym przedmiocie dokładne objaśnienia. Pałac stanowi grupę budynków nazwanych Mahals, jest to rezydencja trzechset kobiet, Wajid-Ali-Shah.

Pałace te położone są między bramami: Dil Kusa (rozkosz serca) i La Martiniere (zajmowanymi przez sir Colina Campbell), i Bally Guard (rezydencją), gdzie znajduje się sir James Outram. Nieprzyjaciel przeto umieszczony jest między dwoma ogniami. Skoro zostanie wyparowany z Mahals, wtedy nastąpi połączenie się sir James Outram z sir Colinem Campbell. Jakkolwiek te pałace są wielkie, ale zbudowane są słabo i niedługo zdołają utrzymać się pod ogniem naszych dział. (Ind. Bel.)

XIEZTWA NADDUNAJSKIE.

Paryż 4 Stycznia. Dzisiejszy *Moniteur* zawiera korespondencję z Jassy, datowaną 2b. m., donoszącą, że dywan mołdawski ukończył swoje prace i zamknął posiedzenia, adresem dziękczynnym dla mocarstw. Na ostatnich posiedzeniach dywan biorąc na uwagę życzenia wieśniaków, zdecydował zniesienie poddaństwa z prawem dla wieśniaków, korzystania z części gruntów właścicieli ziemskich, ale rozciągłości tego prawa dywan nie określił.

Wotował także sekularyzacją dóbr duchownych z zasadą stałej pensji, którą rząd ma na przyszłość płacić duchownym katolickim. (I. B.)

DONIESIENIA.

Wyszedł Nr 1 **Ruchu muzycznego** i zawiera. Halka, opera St. Moniuszki.—Korespondencje: z Suwałk p. J. Bienkowskiego i z Paryża p. Em. Kani.—Nowości krajowe i zagraniczne. (Nr 5.—1.)

W księgarni **S. H. MERZBACHA** znajdują się do nabycia następujące nowości literackie: Felicjta, czyli męczennicy kartagińscy, dramat w 5ciu aktach przez Ant. Ed. Odyńca. Wydanie drugie w Poznaniu wyszłe. Rsr. 1 kop. 20.—Poezje Teofila Lenartowicza w 2ch częściach, 1 tom, Rs. 1 kop. 50. — System umnictwa, czyli filozofii umysłowej przez Karola Libelta. 2 tomy Rs. 4 kop. 50.—Gawędy xiędza proboszcza pod lipami, przez J. K. Gregorowicza, t. 1, kop. 30. (Nr 6.—1.)

Nakładem księgarni Henryka **NATANSONA** przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nro 442 na 1ém piętrze, wyszła część Ilga Tomu Ilgo seryi Iljé, dzieła pod tytułem *Rozrywki dla młodocianego wieku*. Dzieło zbiorowe obejmujące: powieści, podróże, literaturę i rozmaitości przez Sewerynę z Żochowskich Pruszkową. Przedpłata na całe dzieło z 5ciu tomów czyli zeszytów 15cie; przyjmuje się we wszystkich księgarniach w Warszawie i na prowincji po rs. 4 kop. 50, w Królestwie z przesyłką pocztą rs. 5 kop. 25, do Cesarstwa w osobnych kopertach rs. 6 kop. 25. (Nr. 8—1.)

Dyrektor drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. — Zawiadamy, że na utrzymanie bufetu do końca r. b. na stacji Granica, przyjmowane będą deklaracje: do dnia 2 (14) stycznia t. r. do godziny 11ej przed południem, w biurze drogi żelaznej na stacji głównej w Warszawie. Osoby mające zamiar ubiegać się o powyższą dzierżawę, złożą na ręce dyrektora drogi żelaznej deklaracje opieczetowane z napisem: „Deklaracja na utrzymanie bufetu na stacji Granica”, które w terminie oznaczonym, w obec podających, jeśli by który z nich oświadczył się zgłoszył, otworzone zostaną. Do deklaracji dołączone być winno wadium w kwocie rs. 150. Wadia nie utrzymujących się przy dzierżawie, w dni ośm po otwarciu deklaracji zwrócone zostaną. Warunki przejrzane być mogą każdodziennie, wyjąwszy świąt i niedziel od godziny 10ej z rana do 2ej z południa, w biurze drogi żelaznej na stacji głównej. — Warszawa dnia 25 grudnia (6 stycznia) 1857 r. — *Rosenbaum.* (Ner 9.—1.)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY akademii sztuk pięknych z Paryża nr 585. *Szymanowska* Zofia artystka z Paryża nr 585, *Sokołowski* Franciszek aptekarz z Wrocławia nr 480, *Żochowski* Walenty inspektor towarzystwa ubez. z Frankfurtu nad Menem nr 414.

WYJECHALI Z WARSZAWY. *Biernacki* Czesław ob. do Bartochowa, *Janiska* Sewe. ob. do Kalenja, *Karski* Gustaw ob. do Ślęzan, *Kochanowski* Roman ob. do Prędocina, *Lewocki* Józ. ob. do Chociszewa, *Mirski* Kazimierz ob. do Woronca, *Wzdulski* Edw. ob. do Klucka, *Wolf* Kar. ob. do Boglewie, *Hignel* radzca honorowy do Paryża, *Zamojski* Tom. hr. do Krakowa.

KURS GIEŁDNY WARSZAWSKIEJ.

dnia 8 Stycznia 1857 roku.

Monety.	żądano		płacono	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
Pół-imperjal rosyjskie	—	—	5	53
Dukaty holienderskie nowe wazne	—	—	—	—
Papiery.				
Obli. skar. (4%) za 100 rs. (oprócz kup.)	—	—	90	16
Bilety skarbu Królestwa Polskie. (4 3/4%)	—	—	—	—
Listy zastawne białe II okresu (oprócz kuponu) (4%) za 100 złp.	—	—	—	—
Listy zastawne białe III okresu (oprócz kuponu) (4%) za 15 rs.	14	82	14	76
Obligacje cząstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu) (4%)	—	—	—	—
Cert. banku na obl. cz. lit. A na 300 zł.	—	—	—	—
" " lit. B. na 200 zł. bez proc.	—	—	—	—
" " procentowe (5%)	—	—	—	—
Dowody Rom. Centr. Likwid. za 100 zł.	—	—	—	—
Nowa rosyjska pożyczka z roku 1854 oprócz kuponu (5%)	112	29	—	—
" " z roku 1855	—	—	114	29
Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych, praemium.	—	—	—	—
Oblig. Wspólki Żegluga Parowej w Królestwie Polskiem (5%) za rs. 750	742	50	—	—
W e x i e z dnia 7 b. m.				
Berlin	100 Tal.	2 M.	102	30
" " " " " "	100 Tal.	k. t.	—	—
Gdańsk	100 Tal.	2 M.	—	—
" " " " " "	100 Tal.	k. t.	—	—
Hamburg	300 RMk.	2 M.	156	—
Londyn	1 Fl. St.	3 M.	6	85
Moskwa	100 Rs.	k. t.	99	—
Petersburg	100 Rs.	1 M.	99	—
" " " " " "	100 Rs.	k. t.	—	—
Paryż	300 Fran.	2 M.	82	20
" " " " " "	300 Fran.	1 M.	—	—
Wiedeń	150 Zł. R.	2 M.	98	10
Wrocław	100 Tal.	2 M.	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obl. skar. Rs. 1 kop. 5%, od listów zastawnych kop. 2 2/3, od nowej rosyjskiej pożyczki Rs. 1 kop. 20 1/2.

CENY TARGOWE WARSZAWSKIE

do dnia 8 Stycznia 1858 roku.

	rsr.	kop.		rsr.	kop.
Żyta korzec	2	10	" grycza. zwy. g.	—	—
Pszonicy wyborowej	4	33	" " drobnej g.	—	—
" " średniej	3	90	Stomy fura zwyczaj	2	55
Grochu polnego	2	55	Drzewa sosno. sażeń	7	50
" " cukrowego	3	60	Kartofli korzec	—	90
Gryki	2	25	Okowita bez akcy. g.	—	31
Jęczmienio	2	10	Siana cietnar	—	75
Owsa	1	50	Masła solonego funt	—	—
Mąki pszennej korzec	—	—	" bez soli	—	—
Kaszy jaglannej kor.	—	—			

TEATR WIELKI. Jutro: *Halka.*

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro: *Kobiety z kamienia.*

Jutro druga Maskarada, w czasie której o północy daną będzie krotochwila *Lobzowanie*, po której w sali Redutowej wykonany będzie Kadaył: *Les lanciers* przez 32 osób.